

Tres activitats molt concretes ocupen la vida professional de l'Antoni Joan Griera i Cura: la investigació, la docència i els projectes que dissenya a l'estudi.

Parlant de la primera vessant de la seva feina, la investigació, l'Antoni reconeix que el ram de l'arquitectura "peca d'una certa inèrcia, ja que al llarg de molts anys ha tingut un funcionament que costa molt de canviar, ja sigui per manca de possibilitats o de voluntat". Al seu parer, "cal introduir-hi sistemes alternatius de construcció més o menys industrialitzats que permetin augmentar el ventall d'opcions de què disposa el tècnic a l'hora d'emprendre la redacció d'un projecte". Unes opcions que ell coneix molt bé: "Estic introduït en el món de les estructures i de la fusta. Aquest últim és un element singular que darrerament s'ha deixat de banda, tot i les seves característiques: és ecològic, se'n coneixen totes les patologies i les seves solucions, té un cost de producció ínfim, té una llarga duració... En definitiva, la vida útil dels edificis construïts amb fusta és molt superior a la d'aquells nascuts de les noves tecnologies. S'ha demostrat que els materials artificials començats a utilitzar en aquest segle, com el formigó armat, són font de molts de problemes, com ara l'aluminosi, entre d'altres. Les antigues civilitzacions són una mostra de la saviesa dels seus arquitectes, que utilitzaven òptimament els materials que ens regala la natura". El nostre convidat ha dedicat moltes hores d'estudi a la fusta, però també a altres temes, com ara les rehabilitacions, que "representarà un camp de tasca força important en el el futur de la nostra professió, tal com està demostrant, per exemple, la recuperació del barri antic de Barcelona, en la qual tinc la sort de participar. És una tasca problemàtica, perquè de vegades topes amb edificis en un estat de conservació pèssim els habitants dels quals no disposen de recursos econòmics per afrontar-ne la rehabilitació. De tota manera, es tracta d'una zona encantadora de Barcelona, que havia quedat marginada i ara estem redescobrint". D'aquí que aquest tècnic, que afirma que "m'encanta passejar per aquell barri", advoqui pel "manteniment de la seva idiosincràsia, sense excedir-se enderrocant edificis, però amb totes les operacions puntuals de sanejament que requereixi per a millorar les condicions d'higiene i habitabilitat. La mateixa línia que respecta el caràcter del barri s'aplica actualment a l'Eixample". I és que "el que més es valora de l'arquitectura popular és la continuïtat conseqüència de la racionalitat de les solucions constructives aplicades. Aquesta uniformitat també s'explica pel fet que abans les comunicacions no eren tan fàcils i les noves tendències no podien arribar a les poblacions amb la facilitat d'ara. Només cal donar un cop d'ull a les masies dels poblets de l'Empordà, que conserven totes una mateixa línia". No hi ha cap edifici que s'escapi de la "necessitat de manteniment, que, per a tots els materials, consta de quatre dimensions: tres de geomètriques i una quarta que és el temps. Aquesta quarta està en bona part determinada pel disseny del projectista, perquè un element adequat a les condicions de servei que se li demanin suposa un cost de manteniment molt inferior. I aquesta és la nostra

obligació: saber escollir entre l'àmplia oferta de productes els més adients no només des del punt de vista econòmic sinó també pensant en la durabilitat de les construccions". L'Antoni Griera és conscient que "la indústria química ha de produir i vendre. La venda va amb freqüència acompanyada d'una extensa campanya publicitària que molt sovint manca d'una base sòlida. La idoneïtat d'un material ens la demostra l'experimentació. És per això que jo sempre procuro utilitzar materials de contrastada solvència".

Com ha arribat el nostre protagonista a aquestes conclusions? "L'arquitecte ha de ser autodidacta". Ens sorprèn que un professor universitari, que imparteix classes de càlcul d'estructures a les escoles d'arquitectura i d'enginyeria de camins de la Universitat de Barcelona, ens digui que "és impossible transmetre en cinc anys de carrera els coneixements que es requereixen per resoldre un fet edificatori per petit que sigui". Però és que "el professional evoluciona constantment. En Coderch deia que l'arquitecte havia de tenir una cama lligada a la taula de dibuix, una imatge que em sembla molt real, perquè les coses no surten soles, sinó a còpia de treballar-hi. En el moment en què vulguis deixar d'aprendre ja pots canviar de feina. Tampoc no et pots convertir en un gestor: cada obra t'ha d'aportar alguna cosa, amb cada projecte has de fer un pas endavant, o dos, si pot ser". Per a ell, "la paraula *arquitectura* defineix molt bé el que és aquesta disciplina: art i tècnica. Tots els espais que l'ésser humà necessita inclouen l'arquitectura".

L'Antoni es refereix a espais tan simples com "una taula" o tan complexos com els equipaments públics. Una de les seves creacions de les quals se sent més orgullós és una nau amb oficines. Tant és així que ara està repetint l'experiència amb "unes aportacions estructurals innovadores des del punt de vista tecnològic". Pel que fa als habitatges, "l'ordenança és molt important, no en relació amb el client particular, sinó en relació amb el promotor. Cal un programa funcional mínim, perquè la tònica actual predica l'obligació de fer les cases més petites perquè siguin més barates. Entenc que no ens donin la llicència per fer dormitoris més reduïts del que està establert".

Al seu parer, "hi ha dos tipus de promotors: uns que es dediquen a fer edificis com es podrien dedicar a conrear patates, si fossin igual de rendibles i d'altres que intenten fer millor les coses i obtenir els beneficis amb més dignitat. Un dels grans problemes de l'arquitectura és que fa rodar molts de diners, i això significa moure molts d'interessos, que generen una pressió inexistent en altres oficis". Aquest problema "no es produeix quan treballes amb clients particulars, però la liberalització de tarifes ha provocat que entre companys de feina ens fem molt la traveta. En conseqüència, un projecte ben fet et pot fer perdre diners".

El que els homes com l'Antoni Joan Griera no perdran mai serà la qualitat de la seva feina. I aquesta és la idea que, al llarg de la conversa, ens ha transmès aquest arquitecte, que s'acomia amb una afirmació tan tendra com que "els arquitectes no sabem parlar sense tenir un llapis a la mà". Consti que aquesta vegada no en tenia cap.

“Les antigues civilitzacions són una mostra de la saviesa dels seus arquitectes, que utilitzaven òptimament els materials que ens regala la natura”

Antoni Joan Griera - Sabadell (Vallès Occidental)